

60% дівчат мають високий рівень прагнення до прийняття групою та високий рівень страху бути знехтуваним за методикою діагностики мотивації афіліації (А.Мерабіана).

У результаті математично-статистичної обробки був встановлений зв'язок між компонентами мотиваційної сфери та самоставленням у дівчат зі зниженою масою тіла, який дає змогу говорити про віру дівчат у власні сили при висуненні складних цілей по відношенню до себе. Також дівчата прагнуть до схвалення своїх дій з боку оточуючих, а не маючи схвалення вони починають звинувачувати себе. Зв'язок високого рівня домагань та високого рівня самоповаги у дівчат зі зниженою масою тіла проявляється у тому, що дівчата при схудненні висувають перед собою все нижчу вагу, якої вони хочуть досягти, за певний період часу. Зв'язок мотивації досягнення успіху та самоставлення проявляється у тому, що дівчата орієнтовані на успіх, досягають поставленої мети за будь-яких зусиль. Кореляція між мотивацією афіліації та самоставленням характеризується тим, що дівчата маючи високе прагнення бути прийнятою групою та високим рівнем страху бути відторгнутою групою очікують позитивне ставлення інших у свою адресу.

Отримані результати слід використовувати психологам, психотерапевтам при роботі з дівчатами зі зниженою масою тіла з метою корекції самоставлення, рівня домагань і страху бути знехтуваним.

Список літератури

1. Коркина М.В. Нервная анорексия / М.В. Коркина, М.А. Цивилько, В.В. Марилов – М.: Эксмо, 1986. – 356 с.
2. Немов Р.С. Психологические механизмы мотивации человека / Р.С.Немов – М.: Прогресс, 1989. – 386 с.
3. Пантелеев С.Р Самоотношение как эмоционально-оценочная система / С.Р.Пантелеев – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1991. – 100 с.

*Науковий керівник: Вашека Т.В.,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 159.942.52:617:614.253.1 (043.2)

Буняк А.С.

Національний авіаційний університет, Київ

ЗВ'ЯЗОК ПОЧУТТЯ ГУМОРУ ТА ТОЛЕРАНТНОСТІ ДО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ У ХІРУРГІВ

Професія хірурга пов'язана з постійним стресом. Кожна операція несе в собі певну невизначеність і навіть ризик, адже невідомо чи закінчиться вона успішно, завжди є вірогідність виникнення непередбачуваних

обставин. Тому важливим для хірургів є високий рівень толерантності до невизначеності. Поняття толерантності до невизначеності було введено в 1951 році Е. Френкель-Брансвік, а зараз воно розуміється як відношення до невизначених, тривожних ситуацій, незалежно від емоційного забарвлення цих ситуацій (за визначенням С. Баднера). Високий рівень толерантності до невизначеності забезпечує хірургу можливість залишатися у стані спокою, а отже допускати менше помилок в процесі роботи.

Одним із засобів подолання напруги в ситуаціях невизначеності може виступати гумор. Всім відомий той факт, що хірурги мають специфічне почуття гумору. Відомі навіть випадки, коли пацієнти подавали до суду через невдалі жарти оперуючого їх хірурга, якщо вони були надто жорсткими та іронічними. Тож можна припустити, що хірурги використовують почуття гумору задля підвищення власної толерантності до невизначеності.

Почуття гумору визначається як здатність розуміти гумор та самостійно його створювати. О. Зайва та С. Скворцов досліджували почуття гумору, як фактор подолання стресових ситуацій. З цього боку гумор розглядається, як емоційно-сфокусована та проблемно-орієнтована стратегія, що орієнтована на подолання негативних емоцій шляхом когнітивної переоцінки ситуації.

Проведене нами дослідження мало на меті визначити наявність кореляційного зв'язку між толерантністю до невизначеності та почуттям гумору у хірургів. Для цього було використано наступні методики: "Шкала толерантності до невизначеності С. Баднера"; "Шкала толерантності до невизначеності Д. МакЛейна"; "Опитувальник стилів гумору Р. Мартіна"; "Опитувальник рівня та типу почуття гумору І. Домбровської". Вибірку склав 31 хірург. За результатами дослідження було виявлено, що більшість хірургів мають середній та високий рівні толерантності до невизначеності, надають перевагу визначенню складних задач. Окрім того, більшість респондентів виявило високий рівень почуття гумору з переважанням самопідтримуючого гумору та гумору, спрямованого на інших.

Було виявлено зв'язок між шкалою самопідтримуючого гумору, шкалою спрямованості гумору на інших та толерантністю до невизначеності. Отже, можна стверджувати, що використання гумору у якості механізму подолання ситуацій невизначеності справді присутнє.

Отримані результати є актуальними, враховуючи, що професія хірурга пов'язана зі збереженням людського життя. Тому важливо досліджувати психологічні особливості поведінки медичних працівників в умовах підвищеної складності їх професійної діяльності. Серед чинників, що підвищують цю складність та напруженість можна виділити проблему недостатнього фінансування медицини, низьких заробітних плат, роботи в умовах наявності лише застарілого обладнання. Ці фактори підвищують

стрес та невизначеність, які спонукають хірургів шукати шляхи до подолання стану напруги. Отримані результати можуть бути застосовані у роботі з профілактики професійного вигорання, підвищення толерантності до невизначеності хірургів та створення тренінгових програм.

*Науковий керівник: Злагодох В.В.,
ст. викладач*

УДК 159.947-057.8 (043.2)

Вернидуб О.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ОСОБЛИВОСТІ ЦІННІСНО-СМИСЛОВОЇ СФЕРИ ТА ВОЛЬОВОЇ САМОРЕГУЛЯЦІЇ УЧНІВ КАДЕТСЬКИХ КЛАСІВ

На сьогоднішні, у зв'язку з наявним напруженим соціально-політичним станом нашої країни, стрімко зростає потреба в підвищенні ефективності діяльності силових структур України, основною задачею яких є оборонна і правоохоронна діяльність.

Освіта та виховання в сучасних кадетських класах сприяє формуванню та розвитку у старших підлітків більш чітких уявлень про світ професій військового профілю. Це частіше мотивує їх до вибору кар'єри у професійній сфері, пов'язаній з діяльністю силових структур. Актуальність дослідження полягає у приверненні уваги до вивчення особливостей впливу військової форми виховання на психологічні характеристики учнів, а також у підвищенні інтересу суспільства до кадетських класів як форми первинної підготовки майбутніх службовців силових структур України.

Серед основних причин, що детермінують своєрідність властивостей особистості і психічної працездатності кадетів виділяють наявність у навчально-виховному процесі елементів військових традицій і спрямованість на патріотичне виховання. У якості особливого моменту можна виокремити жорстку регламентацію всієї діяльності кадетів, що передбачає суворе виконання вимог у певний часовий інтервал.

З огляду на це, ціннісні орієнтації та вольові якості старших підлітків, які знаходяться на стадії початкового професійного вибору і навчаються основам військової підготовки в умовах кадетського класу мають певні відмінні риси, дослідження яких ми провели за допомогою методик: «Тест смисложиттєвих орієнтацій (СЖО)» Д. О. Леонтьєва; «Морфологічний тест життєвих цінностей (МТЖЦ)» В. Ф. Сопова, Л. В. Карпушиної; «Опитувальник вольового самоконтролю – ВСК» А. В. Зверькова і Е. В. Ейдмана, «Стиль саморегуляції поведінки (ССПМ)» В. І. Морсанової.